

Sygn. akt II CSK 89/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko A. J., I. J. i J. J.

o stwierdzenie nieważności umowy i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 sierpnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...]
na rzecz adwokata P. K. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset)
złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług
tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym**

**3. oddala wniosek pozwanych A. J. i I. J. o zasądzenie na ich
rzecz od powoda kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda M. J. wniesioną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 8 maja 2013 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego oddalającego powództwo w sprawie przeciwko I. J., A. J. i J. J. o stwierdzenie nieważności umowy i zapłatę zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał istnienie istotnego zagadnienia prawnego, co obligowało do sformułowania tego problemu, wskazania argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych oraz przedstawienia własnego stanowiska. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, gdy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez

Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania problemy nie spełniają wskazanych wyżej wymagań. Nie stanowią bowiem zagadnień prawnych istotnych wprawdzie dla rozstrzygnięcia sporu, lecz o znaczeniu wykraczającym poza niniejszą sprawę i stąd wymagających wypowiedzi Sądu Najwyższego. Powód opierał żądanie zasądzenia od pozwanych na jego rzecz kwoty 120.000 złotych na twierdzeniu o bezwzględnej nieważności umowy darowizny tej kwoty dokonanej na rzecz syna – A. J. przez żonę powoda J. J. (pozwana ad. 3) z majątku wspólnego bez zgody powoda (art. 37 § 1 punkt 4 i § 2 k.r.o.). Sąd ocenił, że umowa darowizny pieniędzy była ważna i stąd brak podstaw do uwzględnienia powództwa. Zawarte we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wywody skarżącego są w części polemiką z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd Apelacyjny oraz wykładnią i zastosowaniem przez ten Sąd przepisów prawa materialnego (zagadnienia dotyczące art. 65 i art. 888 k.c. oraz art. 37 § 1 punkt 4 i § 2 k.r.o.) a w części w ogóle nie odnoszą się zarówno do podstawy faktycznej żądania powoda, jak i podstawy faktycznej i prawnej rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji (zagadnienia dotyczące art. 908 k.c.). Brak jest w sprawie ustaleń faktycznych świadczących o tym, że powód złożył pozwanemu A. J. w ustawowym terminie skuteczne oświadczenie o odwołaniu darowizny z powodu rażącej niewdzięczności ze wskazaniem przesłanek odwołania oraz aby strony zawarły umowę dożywocia, co prowadzi do wniosku o bezprzedmiotowości podnoszonych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej problemów prawnych.

W tej sytuacji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika powoda ustanowionego z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (tekst jedn. Dz.U. 2009, nr 146, poz. 1188) oraz § 2 ust. 2 i 3 i § 13 ust. 4 pkt 2 w związku z § 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz.U.2013, poz. 461 - j.t.).

Sąd Najwyższy oddalił wniosek pozwanych A. J. i I. J. o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego z uwagi na złożenie odpowiedzi na skargę kasacyjną powoda po upływie terminu wskazanego w art. 398⁷ § 1 k.p.c. (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I CKN 926/00, niepubl.).

[aw]